

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол №2 від 15.05.2026 р.

Голова приймальної комісії ХДАК,
Голова Комісії з реорганізації ХДАК

Наталія ГОВОРУХІНА

ПРОГРАМА КОНКУРСУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ

для здобуття ступеня бакалавра

для вступників на основі повної загальної середньої освіти (ПЗСО)

Спеціальність: **В6 Перформативні мистецтва**

Спеціалізація: **В6.03 Хореографічне мистецтво**

Освітні програми: **Народна хореографія**

Бальна хореографія

Сучасна хореографія

Класична хореографія

Освітня програма «НАРОДНА ХОРЕОГРАФІЯ»

Конкурс творчих здібностей (далі – творчий конкурс) передбачає оцінювання підготовленості вступника на основі демонстрації ним своїх творчих здібностей з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання, вміння і навички для подальшої творчої діяльності в галузі хореографічного мистецтва.

Вступники, які обрали освітню програму «Народна хореографія», повинні мати специфічні творчі здібності, виявити відповідну фахову придатність, володіти професійними навичками виконання класичного та/або народно-сценічного танцю; виявляти обізнаність в термінології і літературі за фахом, володіти необхідними знаннями в галузі суміжних мистецтв.

Під час випробування вступник повинен виявити

Знання:

- позицій рук, ніг, положень голови, корпусу, назв рухів класичного танцю, поз класичного танцю (малі та великі пози croisee, effacee та ecartee), I, II, III port de bras, temps lie par terre, а також temps lie з port de bras, пози arabesques;
- основних положень ніг, рук, корпусу, голови та розташування виконавців у парах, характерних для Центральних областей України; назв основних танцювальних рухів, правил та особливостей національної манери їх виконання;
- основних положень ніг, рук, корпусу, голови та розташування виконавців у парах, характерних для Західного регіону України; назв основних танцювальних рухів, правил та особливостей національної манери їх виконання;
- основних жіночих та чоловічих танцювальних обертів, чоловічих трюків, характерних для українського народного танцю (або інших за власним вибором);
- творчості В. Авраменка, К. Балог, М. Вантуха, П. Вірського, В. Петрика, Я. Чуперчука, їх балетмейстерської спадщини; творчої діяльності Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України ім. П. Вірського, провідних колективів сусідніх держав та їх балетмейстерів; ансамблів танцю, ансамблів пісні і танцю та Державних народних хорів України; назви провідних хореографічних конкурсів, фестивалів України та світу;
- творчої діяльності зарубіжних балетмейстерів-експериментаторів ХХ ст.: Ж. Баланчіна, Р. Петі, М. Бежара; провідних балетмейстерів балетного театру України: І. Чістякова, В. Вронського, А. Шекери, Г. Майорова; сучасних балетмейстерів та провідних танцівників балетних театрів України та Західної Європи; балетних композиторів ХІХ-ХХ ст.;
- основних елементів класичного екзерсису, їх послідовності; фізичних даних, необхідних танцівникам; літератури з хореографії; основних вимог до керівника хореографічного колективу; загальної характеристики аматорського хореографічного мистецтва та його значення; значення хореографічного мистецтва в естетичному вихованні.

Уміння:

- продемонструвати наявність необхідних професійних даних (виворітність, танцювальний крок, гнучкість та еластичність м'язів, суглобів ніг, рук та корпусу);
- методично грамотно, технічно, емоційно виразно та стилістично вірно виконувати танцювальні рухи, характерні для різних регіонів України; координувати рухи ніг та рук;
- надати інформацію про творчу діяльність видатних хореографів народно-сценічного танцю та діяльність професійних колективів народно-сценічного танцю, розповісти про найбільш відомі хореографічні заходи України та світу;
- надати точні назви відомих балетних спектаклів, назвати їх постановників та композиторів, охарактеризувати особливості творчої діяльності видатних хореографів, виконавців класичного танцю минулого часу та сьогодення та їх вплив на розвиток світового танцювального мистецтва;

- логічно та послідовно викласти інформацію, охарактеризувати особливості професійного та аматорського хореографічного мистецтва, аргументовано пояснити особистий вибір професії хореографа.

Наявність навичок:

- виконання основних хореографічних рухів, зазначених у цій програмі;
- володіння професійною термінологією.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Вступне випробування проходить у два етапи: демонстрація танцювального етюду та колоквиум.

Воно спрямоване на визначення виконавських здібностей вступника та знань основ теорії та історії хореографічного мистецтва.

Визначення виконавських здібностей та професійних даних відбуватиметься у формі перегляду комісією танцювального етюду, запропонованого вступником. Етюд може складатись з фрагментів концертних хореографічних номерів, рухів народно-сценічного танцю певної національності, жіночих та чоловічих танцювальних обертів, чоловічих трюків. Етюд вступник готує самостійно, заздалегідь, формуючи його композицію за власним бажанням. Тривалість танцювального етюду повинна сягати від 1 хвилини до 1 хвилини 30 сек. Вступник самостійно обирає жанр та національність, на основі якої буде створено етюд. Наявність музичного супроводу є обов'язковою умовою, музичний супровід повинен бути записаний на USB-носій, телефон або інший пристрій, що може зберігати та/або транслювати файли з розширенням mp3.

Колоквиум (бесіда з метою оцінки знань) за темою «**Основи теорії та історії хореографічного мистецтва**» передбачає перевірку загальнокультурного та теоретичного рівня підготовки абітурієнтів, а саме:

- знань історії та сьогодення народно-сценічного танцю;
- знань історії та сьогодення класичного танцю;
- знань хореографічного мистецтва сучасності;
- знань аспектів хореографічної освіти.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка виставляється за 200-бальною шкалою оцінювання за вступне випробування: виконання танцювального етюду – максимум 100 балів; колоквиум «Основи теорії та історії хореографічного мистецтва» – максимум 100 балів.

Структура оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників

Структура оцінки за виконання танцювального етюду

№	Основні завдання першої частини випробування	Кількість балів
1.	Професійні фізичні дані	1-20
2.	Акторська виразність та емоційність виконання	1-30
3.	Виконання танцювального етюду з класичного/народно-сценічного танцю	1-70
4.	Демонстрація танцювальної техніки (в структурі етюду та/або окремо)	1-30
Максимальна кількість балів		150

Структура оцінки колоквіуму
«ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА»

№	Основні знання та вміння, які перевіряються під час другої частини випробування	Кількість балів
1.	Знання історії хореографічного мистецтва	1-25
2.	Знання елементарної теорії хореографічного мистецтва	1-25
Максимальна кількість балів		50

Вступники, які отримали під час випробування **менше 124 балів**, до участі в конкурсі щодо зарахування на навчання не допускаються.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Рівень	Критерії оцінювання	Бали	Максимальна кількість
Виконання танцювального етюд			
Високий	Виявляє методичну досконалість, віртуозну техніку та емоційну виразність у танці. Має високий рівень виконавської майстерності, блискуче володіє практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу за наявності достатніх професійних фізичних даних. Вступник демонструє високий рівень емоційної виразності відповідно до розробленого хореографічного образу.	136 – 150	150
Достатній	Вступник добре володіє практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу. Виявляє методичність, але має середню технічність виконання основних рухів. Має неповні професійні фізичні дані. Виявляє посередню емоційну виразність, подекуди втрачаючи увагу під час розкриття хореографічного образу.	124 – 135	
Посередній	Вступник допускає неточності в техніці та методиці виконання рухів. Має недостатні професійні фізичні дані. Виявляє посередню емоційну виразність, часто втрачаючи увагу під час розкриття хореографічного образу.	101 – 123	
Недостатній	Вступник не володіє методикою та технікою виконання рухів. Професійні фізичні дані відсутні. Емоційної виразності, необхідної для розкриття хореографічного образу не має.	1 – 100	
Колоквіум			
Високий	Вступник вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу. Виявляє високі знання теорії та історії хореографічного мистецтва. Вірно використовує професійну термінологію.	43 – 50	50
Достатній	Вступник в цілому виявляє достатні знання теорії та історії хореографічного мистецтва,	36 – 42	

	проте допускає незначні помилки у професійних формулюваннях та визначеннях.		
Посередній	Вступник виявляє слабкі знання з теоретичного та практичного матеріалу творчого конкурсу, що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень. Допускає значні помилки у формулюваннях та визначеннях.	24 – 35	
Недостатній	Вступник має фрагментарні знання теорії та історії хореографічного мистецтва, низький загальнокультурний рівень. Не володіє професійною термінологією.	1 – 23	

ЛІТЕРАТУРА

1. Ахекян Т. Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах : навч.-метод. посіб. Київ : ДАКККіМ, 2003.
2. Бігус О. Народно-сценічна хореографія Прикарпатського регіону. Київ : Ліра-К, 2015.
3. Вільховченко Т. І., Пономаренко О. А. Аспекти застосування народної танцювальної лексики як виражального засобу хореографічного мистецтва / Тетяна Вільховченко , Олена Пономаренко; Наукові записки, серія: Педагогічні науки. Випуск 9. Ужгород. 2024. С. 101-106.
4. Видатні майстри хореографічного мистецтва : біогр. довідник / уклад. Н. М. Корисько. Київ : ДАКККіМ, 2003.
5. Зубатов С. Л. Методика викладання українського народного танцю: підручник / С. Л. Зубатов ; Міністерство освіти і науки України; Міністерство культури України; Київський національний університет культури і мистецтв. Київ : Ліра-К, 2020. 375 с..
6. Колективи та хореографи – лідери світового танцювального мистецтва [Електронний ресурс]: програма та навч.-метод. матеріали дисципліни, для здобувачів другого (магістер.) рівня вищ. освіти, галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 024 «Хореографія», ОП «Хореографія» / М-во культури та стратег. комунікацій України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва, Каф. нар. хореогр. ; [уклад. Олена Курдупова, Тетяна Брацун]. Харків : ХДАК, 2025. 31 с.
7. Колногузенко Б. Види мистецтв та хореографії. Харків : ХДАК, 2014.
8. Колногузенко Б. М. Одиночний танець: метод. розробка з курсу «Мистецтво балетмейстера» / Борис Колногузенко; М-во культури та інформ. Політики України, Харк. держ. акад. культури. Харків: ХДАК, 2024. 104 с..
9. Лісовська Н. Ю. Теорія та методика народно-сценічного танцю: навчально-методичний посібник для студентів спеціальностей: 024 Хореографія; 014 Середня освіта. Хореографія. 2-ге вид. доповнене. Одеса: ПНПУ імені К.Д.Ушинського, 2021. 178 с..
10. Станішевський Ю. Балетний театр України: 225 років історії. Київ, 2003.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури: сайт. – Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/>
2. Репозиторій ХДАК. – Режим доступу: <https://repository.ac.kharkov.ua/home>
3. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського: сайт. – Режим доступу: <http://mtlib.org.ua/>
4. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка: сайт. – Режим доступу: <https://korolenko.kharkov.com>

Освітня програма: СУЧАСНА ХОРЕОГРАФІЯ

Творчий конкурс передбачає оцінювання підготовленості вступника на основі демонстрації ним своїх творчих здібностей з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання, вміння і навички для подальшої творчої діяльності в галузі хореографічного мистецтва.

Вступники, які обрали освітню програму Сучасна хореографія, повинні мати специфічні творчі здібності, виявити відповідну фахову придатність, володіти професійними навичками виконання класичного та/або сучасного танцю; виявляти обізнаність з термінологією і літератури за фахом, володіти необхідними знаннями в галузі суміжних мистецтв.

Під час випробування вступник повинен виявити

Знання:

- позиції рук і ніг, назв рухів, положень та поз класичного танцю;
- правил виконання тренувальних рухів і простих стрибків класичного танцю;
- основних елементів класичного екзерсису, їх послідовності;
- основних положень ніг, рук, корпусу, базових рухів та засобів їх сполучення, принципів та особливостей виконання, характерних для різних видів сучасного танцю;
- термінології та поняття контракшен, реліз, поза колапса, поліцентрія, поліритмія та ін.;
- принципів ізоляції окремих центрів тіла, засобів координації рухів;
- рівнів і видів виконання рухів у сучасному танці; засобів пересування у просторі;
- основних та акробатичних видів обертів та стрибків;
- простих та складних гімнастичних і акробатичних елементів у сучасному танці;
- особливостей виконання характерних рухів сучасних-популярних танців;
- відмінних рис та специфіки виконання модерн-танцю, джаз-танцю та контемпорарі;
- балетів світової класичної спадщини XIX-XX ст.;
- творчості зарубіжних балетмейстерів-експериментаторів XX ст.: Ж. Баланчіна, Р. Петі, М. Бежара;
- балетмейстерів балетного театру України: В. Вронського, М. Трегубова, А. Шекери та ін.;
- сучасних балетмейстерів та провідних танцівників України, Західної Європи та США;
- балетних композиторів XIX-XX ст.;
- напрямків та стилів сучасного танцю, творчої діяльності відомих колективів, видатних танцівників, педагогів, балетмейстерів модерн-танцю, джаз-танцю та контемпорарі;
- історії розвитку сучасного танцю протягом XX – початку XXI ст.;
- провідних хореографічних колективів народного танцю України та їх балетмейстерів;
- хореографічних конкурсів, фестивалів, оглядів (всеукраїнських та міжнародних);
- основних елементів класичного екзерсису, їх послідовності;
- фізичних даних, необхідних танцівникам, основних вимог до хореографа-керівника;
- літератури з хореографії.

Уміння:

- ізолювати окремі центри тіла, скоординувати під час рушення 2-3 ареали, виконувати рушення ізольованих центрів в паралельному та опозиційному напрямках, використовувати принципи поліцентрії та поліритмії;
- не втрачаючи рівноваги вільно та легко рухатись у просторі, використовуючи різні напрямки та ракурси, основні та акробатичні рівні, послідовну зміну рівнів (стрибки, переكاتи, падіння);
- дотримуючись основних стилістичних ознак, емоційно виразно виконувати танцювальні комбінації різних напрямків сучасного популярного танцю, відчувати характер, стиль та манеру виконання танцювальних рухів;
- використовувати професійні фізичні дані, грамотно виконувати прості і складні гімнастичні

- та акробатичні елементи, найскладніші танцювальні рухи;
- надати точні назви відомих балетних спектаклів, назвати їх постановників та композиторів;
 - охарактеризувати особливості творчої діяльності видатних хореографів, виконавців класичного танцю минулого часу та сьогодення та їх вплив на розвиток світового танцювального мистецтва;
 - охарактеризувати хіп-хоп, фанк, степ тощо;
 - надати характеристику модерн-танцю, джаз-танцю та контемпорарі;
 - розповісти про творчу діяльність видатних хореографів сучасного танцю України та світу;
 - надати назви відомих хореографічних колективів України класичного, народного, сучасного, бального танців, охарактеризувати їх діяльність;
 - розповісти про найбільш відомі хореографічні заходи України та світу;
 - аргументовано пояснити особистий вибір професії хореографа.

Наявність навичок:

- виконання основних хореографічних рухів зазначених у цій програмі;
- володіння професійною термінологією.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Вступне випробування проходить у два етапи: демонстрація танцювального етюду та колоквиум.

Воно спрямоване на визначення виконавських здібностей вступника та знань основ теорії та історії хореографічного мистецтва.

Визначення виконавських здібностей та професійних даних відбуватиметься у формі перегляду комісією танцювального етюду, запропонованого вступником. Етюд може складатись з фрагментів концертних хореографічних номерів, простих і складних гімнастичних та акробатичних елементів, найскладніших танцювальних рухів. Етюд вступник готує самостійно, заздалегідь, формуючи його композицію за власним бажанням. Тривалість танцювального етюду повинна сягати від 1 хвилини до 1 хвилини 30 сек. Вступник самостійно обирає жанр, вид хореографічного мистецтва, стиль сучасного танцю, на основі якого буде створено етюд. Наявність музичного супроводу є обов'язковою умовою, музичний супровід повинен бути записаний на USB-носії, телефон або інший пристрій, що може зберігати та/або транслювати файли з розширенням mp3.

Колоквиум (бесіда з метою оцінки знань) за темою «**Основи теорії та історії хореографічного мистецтва**» передбачає перевірку загальнокультурного та теоретичного рівня підготовки абітурієнтів, а саме:

- знань історії та сьогодення сучасного танцю;
- знань історії та сьогодення балетного танцю;
- знань хореографічного мистецтва сучасності;
- знань аспектів хореографічної освіти.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка виставляється за 200-бальною шкалою оцінювання за вступне випробування: виконання танцювального етюду – максимум 150 балів; колоквиум «Основи теорії та історії хореографічного мистецтва» – максимум 50 балів.

Структура оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників

Структура оцінки за виконання танцювального етюду

№	Основні завдання першої частини випробування	Кількість балів
1.	Професійні фізичні дані	1-20
2.	Акторська виразність та емоційність виконання	1-30
3.	Виконання танцювального етюду з класичного/народно-сценічного танцю	1-70

4.	Демонстрація танцювальної техніки (в структурі етюду та/або окремо)	1-30
Максимальна кількість балів		150

Структура оцінки колоквиуму
«ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА»

№	Основні знання та вміння, які перевіряються під час другої частини випробування	Кількість балів
1.	Знання історії хореографічного мистецтва	1-25
2.	Знання елементарної теорії хореографічного мистецтва	1-25
Максимальна кількість балів		50

Вступники, які отримали під час випробування **менше 124 балів**, до участі в конкурсі щодо зарахування на навчання не допускаються.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Рівень	Критерії оцінювання	Бали	Максимальна кількість
Виконання танцювального етюду			
Високий	Виявляє методичну досконалість, віртуозну техніку та емоційну виразність у танці. Має високий рівень виконавської майстерності, блискуче володіє практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу за наявності достатніх професійних фізичних даних. Вступник демонструє високий рівень емоційної виразності відповідно до розробленого хореографічного образу.	136 – 150	150
Достатній	Вступник добре володіє практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу. Виявляє методичність, але має середню технічність виконання основних рухів. Має неповні професійні фізичні дані. Виявляє посередню емоційну виразність, подекуди втрачаючи увагу під час розкриття хореографічного образу.	124 – 135	
Посередній	Вступник допускає неточності в техніці та методиці виконання рухів. Має недостатні професійні фізичні дані. Виявляє посередню емоційну виразність, часто втрачаючи увагу під час розкриття хореографічного образу.	101 – 123	
Недостатній	Вступник не володіє методикою та технікою виконання рухів. Професійні фізичні дані відсутні. Емоційної виразності, необхідної для розкриття хореографічного образу не має.	1 – 100	
Колоквиум			
Високий	Вступник вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу. Виявляє високі знання теорії та історії	43 – 50	50

	хореографічного мистецтва. Вірно використовує професійну термінологію.		
Достатній	Вступник в цілому виявляє достатні знання теорії та історії хореографічного мистецтва, проте допускає незначні помилки у професійних формулюваннях та визначеннях.	36 – 42	
Посередній	Вступник виявляє слабкі знання з теоретичного та практичного матеріалу творчого конкурсу, що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень. Допускає значні помилки у формулюваннях та визначеннях.	24 – 35	
Недостатній	Вступник має фрагментарні знання теорії та історії хореографічного мистецтва, низький загальнокультурний рівень. Не володіє професійною термінологією.	1 – 23	

ЛІТЕРАТУРА

1. Ахекян Т. Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах : навч.-метод. посіб. Київ : ДАКККіМ, 2003.
2. Борсук Н., Тараканова А. Танці в сучасних ритмах : нариси : навч.-метод. посіб. Вінниця : Нова Книга, 2014. 52 с.
3. Видатні майстри хореографічного мистецтва : біогр. довідник / уклад. Н. М. Корисько. Київ : ДАКККіМ, 2003.
4. Годовський В. М., Горбачу Р. Л. Модерн танець (хронологічна таблиця історії розвитку) : навч.-метод. посіб. з дисципліни «Методика викладання модерн танцю» для здобувачів І курсу спеціалізації «Хореографії». Рівне: РДГУ, 2005. 20 с.
5. Журавльова А. В. Теорія та методика викладання популярних танцювальних стилів : навч. посіб. Київ : КНУКІМ, 2017. 181 с.
6. Кінезіологія танцю колективна монографія І за заг. ред. О. А. Плахотнюка. Львів : СПОЛОМ, 2020. 244 с.
7. Колногузенко Б. М. Види мистецтв і хореографії : метод. посіб. / Нац. хореогр. спілка України. 2-ге вид., допов. Харків, 2014. 319 с.
8. Плахотнюк О. А. Джаз-танець як феномен художньої культури : дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.01 «Теорія й історія культури / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника – Львів, ЛНУ ім. Івана Франка, 2016. 295 с.
9. Погребняк М. М. Танець «модерн» ХХ ст. : витоки, стильова типологія, панорама історичної ходи, еволюція : монографія. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка. 2015. 312 с.
10. Станішевський Ю. Балетний театр України: 225 років історії. – Київ, 2003.
11. Хендрик О. Ю. Основи Бартенієфф: аналітичний підхід до педагогіки сучасного танцю // Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. Наук. пр. молодих вчених Дрогоб. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка. Дрогобич, 2020. Вип. 28, т. 4. С. 223–228.
12. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. – К. : Альтерпрес, 2005.
13. Чепалов О. І. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст. : моногр. – Х. : ХДАК, 2007.
14. Шабаліна О. М. Пластичність. Мова. Тіло : монографія / Харків. держ. Акад. культури. Харків : ХДАК, 2018. 192 с.
15. Шариков Д. І. «Contemporary dance» у балетмейстерському мистецтві : навч. посіб. / Київ. міжнарод. ун-т. Київ : КиМУ, 2010. 186 с.

16. Шариков Д. І. Класифікація сучасної хореографії: напрями, стилі, види. Київ : Вадим Карпенко, 2008. 167 с.

Інформаційні ресурси

17. Бібліотека Харківської державної академії культури: сайт. – Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/>
18. Репозиторій ХДАК. – Режим доступу: <https://repository.ac.kharkov.ua/home>
19. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського: сайт. – Режим доступу: <http://mtlib.org.ua/>
20. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка: сайт. – Режим доступу: <https://korolenko.kharkov.com/>
21. Вікіпедія : вільна енциклопедія [Електронний ресурс] // <http://ru.wikipedia.org/wiki>

Освітня програма: БАЛЬНА ХОРЕОГРАФІЯ

Творчий конкурс передбачає оцінювання підготовленості вступника на основі демонстрації ним своїх творчих здібностей з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання, вміння і навички для подальшої творчої діяльності в галузі хореографічного мистецтва.

Вступники, які обрали освітню програму Бальна хореографія, повинні мати специфічні творчі здібності, виявити відповідну фахову придатність, володіти професійними навичками виконання латиноамериканського та/або європейського бального танцю; виявляти обізнаність з термінологією і літератури за фахом, володіти необхідними знаннями в галузі суміжних мистецтв.

Під час випробування вступник повинен виявити

Знання:

- позиції рук і ніг, назв рухів, положень та поз класичного танцю;
- правил виконання тренувальних рухів і простих стрибків класичного танцю;
- основних елементів класичного екзерсису, їх послідовності;
- основних позицій при виконанні танців латиноамериканської програми рівня складності student;
- назв основних танцювальних рухів латиноамериканської програми, правил та особливостей, манери їх виконання:

Ча-ча-ча: Основний рух; Віяло; Алемана; Хокейна ключка; Три ча-ча-ча; Дзига направо; Відкриття НП; Закритий хіп-твіст; Рука до руки; Оберти: оберт на місті НЛ, оберт на місті НП; Спот Оберт Ліворуч та Праворуч; Тайм степ: Тайм степ з ЛН, Тайм степ з ПН; Нью-Йорк.

Самба: Основний рух з ПН та з ЛН; Альтернативний основний рух з ПН; Альтернативний основний рух з ЛН; Основний рух в поступальному напрямку; Зовнішній основний рух; Виск ВП та ВЛ; Самба хід в ПП; Бота фоґо у поступальному русі: Бота фоґо у поступальному русі вперед, Бота фоґо у поступальному русі назад; Бота фоґо у ПП и контр ПП; Лівий поворот; Корґа джака.

Румба: Основний рух; Віяло; Алемана; Хокейна ключка; Кроки у поступальному русі вперед та назад; Дзига направо; Відкриття НП; Сайд степ; Закритий хіп-твіст; Кукарача; Рука до руки; Повороти на місті: Поворот на місті НЛ, Поворот на місті НП; Спот Оберт Ліворуч та Праворуч.

Пасодобль: На місті; Основний рух; Апель; Шасе НП та НЛ з підніманням та без піднімання; Шасе НП, Шасе НЛ, Піднімання; Променадна ланка; Пересування (разом з варіантом під назвою Атака); Розлука; Фолевой-закінчення до Розлуки; Вісім (Плаш); Шістнадцять.

Джайв: Фолевой рок; Фолевой Троуевей; Лінк Рок та Лінк; Зміна Місць з Правої Наліво; Зміна Місць з Лівої Направо; Зміна Рук за Спиною; Американський Спін; Кроки; Хлист.

- основних позицій при виконанні танців європейської програми рівня складності student;
- назв основних танцювальних рухів європейської програми, правил та особливостей, манери їх виконання:

Повільний вальс: закрита зміна з ПН та ЛН, натуральний оберт, Звортний оберт, Натуральний спін оберт, віск, шасе з ПП; зміна хезитейшн (Associate);

Танґо: Хід з ЛН та з ПН (уперед, назад, з ПН в ПП), Прогресивний бічний крок, Прогресивна ланка, Закритий променад, Натуральний рокк оберт, Закрите закінчення, Відкритий звортній оберт, партнерша поза партнером, Корте назад;

Фокстрот: Перо, Потрійний крок, Натуральний оберт, Звортній оберт, Перо закінчення, Імпетус (Закритий імпетус), Натуральне плетіння, Зміна напрямку;

- Квікстен:** Четвертний оберт праворуч, Натуральний оберт, Прогресивне шасе, Локк вперед, Натуральний оберт с хезитейшн, Натуральний півот оберт, Натуральний спін оберт;
- техніку та механіку виконання рухів танців латиноамериканської та європейської програми рівня складності student (за У. Лердом та А. Муром);
 - витоки та походження кожного танцю латиноамериканської та європейської програми;
 - внеску Уолтера Лерда, Гая Говарда та Алекса Мура у розвиток бальних танців;
 - провідних ансамблів, студій бального танцю, керівників та видатних професійних виконавців бального танцю латиноамериканської та європейської програми;
 - провідних клубів бального танцю України та їх тренерів;
 - відомих колективів народного танцю, сучасного танцю; конкурсів, фестивалів, турнірів, оглядів з хореографічного мистецтва;
 - балетів світової класичної спадщини XIX-XX ст.;
 - творчості зарубіжних балетмейстерів-експериментаторів XX ст.: Ж. Баланчіна, Р. Петі, М. Бежара;
 - балетмейстерів балетного театру України: В. Вронського, М. Трегубова, А. Шекери та ін.;
 - сучасних балетмейстерів та провідних танцівників України, Західної Європи та США;
 - балетних композиторів XIX-XX ст.;
 - напрямків та стилів сучасного танцю, відомих колективів, видатних танцівників, педагогів, балетмейстерів модерн-танцю, джаз-танцю та контемпорарі;
 - історії розвитку сучасного танцю протягом XX – початку XXI ст.;
 - провідних хореографічних колективів народного танцю України та їх балетмейстерів;
 - хореографічних конкурсів, фестивалів, оглядів (всеукраїнських та міжнародних);
 - фізичних даних, необхідних танцівникам, основних вимог до хореографа-керівника;
 - літератури з хореографії.

Уміння:

- методично грамотно, технічно, емоційно виразно та стилістично вірно виконувати танцювальні рухи, характерні для танців латиноамериканської та європейської програм;
- продемонструвати наявність необхідних професійних даних (виворітність, танцювальний крок, гнучкість та еластичність м'язів, суглобів ніг, рук та корпусу), зберігати arlomb (стійкість), демонструвати танцювальність під час виконання комбінацій;
- надати інформацію про творчу діяльність видатних хореографів, професійних виконавців бального танцю України та світу;
- надати точні назви відомих балетних спектаклів, назвати їх постановників та композиторів;
- охарактеризувати особливості творчої діяльності видатних хореографів, виконавців класичного танцю минулого часу та сьогодення та їх вплив на розвиток світового танцювального мистецтва;
- надати назви відомих хореографічних колективів України класичного, народного, сучасного, бального танців, охарактеризувати їх діяльність;
- розповісти про найбільш відомі хореографічні заходи України та світу;

Наявність навичок:

- виконання основних хореографічних рухів зазначених у цій програмі;
- володіння професійною термінологією;

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Вступне випробування проходить у два етапи: демонстрація танцювального етюдів та колоквиуму.

Воно спрямоване на визначення виконавських здібностей вступника та знань основ теорії та історії хореографічного мистецтва.

Визначення виконавських здібностей та професійних даних відбуватиметься у формі перегляду комісією танцювального етюду, запропонованого вступником. Етюд може складатись з рухів та комбінацій латиноамериканської та/або європейської програми, простих і складних гімнастичних та акробатичних елементів, найскладніших танцювальних рухів. Етюд вступник готує самостійно, заздалегідь, формуючи його композицію за власним бажанням. Тривалість танцювального етюду повинна сягати від 1 хвилини до 1 хвилини 30 сек. Вступник самостійно обирає жанр, вид хореографічного мистецтва, програму бальних танців, на основі якої буде створено етюд. Наявність музичного супроводу є обов'язковою умовою, музичний супровід повинен бути записаний на USB-носій, телефон або інший пристрій, що може зберігати та/або транслювати файли з розширенням mp3.

Колоквіум (бесіда з метою оцінки знань) за темою «**Основи теорії та історії хореографічного мистецтва**» передбачає перевірку загальнокультурного та теоретичного рівня підготовки абітурієнтів, а саме:

- знань історії та сьогодення бального танцю;
- знань історії та сьогодення балетного танцю;
- знань хореографічного мистецтва сучасності;
- знань аспектів хореографічної освіти.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка виставляється за 200-бальною шкалою оцінювання за вступне випробування: виконання танцювального етюду – максимум 150 балів; колоквіум «Основи теорії та історії хореографічного мистецтва» – максимум 50 балів.

Структура оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників Структура оцінки за виконання танцювального етюду

№	Основні завдання першої частини випробування	Кількість балів
1.	Професійні фізичні дані	1-20
2.	Акторська виразність та емоційність виконання	1-30
3.	Виконання танцювального етюду з класичного/народно-сценічного танцю	1-70
4.	Демонстрація танцювальної техніки (в структурі етюду та/або окремо)	1-30
Максимальна кількість балів		150

Структура оцінки колоквіуму «ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА»

№	Основні знання та вміння, які перевіряються під час другої частини випробування	Кількість балів
1.	Знання історії хореографічного мистецтва	1-25
2.	Знання елементарної теорії хореографічного мистецтва	1-25
Максимальна кількість балів		50

Вступники, які отримали під час випробування **менше 124 балів**, до участі в конкурсі щодо зарахування на навчання не допускаються.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Рівень	Критерії оцінювання	Бали	Максимальна кількість
Виконання танцювального етюду			
Високий	Виявляє методичну досконалість, віртуозну техніку та емоційну виразність у танці. Має високий рівень виконавської майстерності, блискуче володіє практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу за наявності достатніх професійних фізичних даних. Вступник демонструє високий рівень емоційної виразності відповідно до розробленого хореографічного образу.	136 – 150	150
Достатній	Вступник добре володіє практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу. Виявляє методичність, але має середню технічність виконання основних рухів. Має неповні професійні фізичні дані. Виявляє посередню емоційну виразність, подекуди втрачаючи увагу під час розкриття хореографічного образу.	124 – 135	
Посередній	Вступник допускає неточності в техніці та методиці виконання рухів. Має недостатні професійні фізичні дані. Виявляє посередню емоційну виразність, часто втрачаючи увагу під час розкриття хореографічного образу.	101 – 123	
Недостатній	Вступник не володіє методикою та технікою виконання рухів. Професійні фізичні дані відсутні. Емоційної виразності, необхідної для розкриття хореографічного образу не має.	1 – 100	
Колоквіум			
Високий	Вступник вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу. Виявляє високі знання теорії та історії хореографічного мистецтва. Вірно використовує професійну термінологію.	43 – 50	50
Достатній	Вступник в цілому виявляє достатні знання теорії та історії хореографічного мистецтва, проте допускає незначні помилки у професійних формулюваннях та визначеннях.	36 – 42	
Посередній	Вступник виявляє слабкі знання з теоретичного та практичного матеріалу творчого конкурсу, що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень. Допускає значні помилки у формулюваннях та визначеннях.	24 – 35	
Недостатній	Вступник має фрагментарні знання теорії та історії хореографічного мистецтва, низький загальнокультурний рівень. Не володіє професійною термінологією.	1 – 23	

ЛІТЕРАТУРА

1. Ахекян Т. Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах : навч.-метод. посіб. Київ : ДАККіМ, 2003.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. Івано-Франківськ, 2009.
3. Видатні майстри хореографічного мистецтва : біогр. довідник / уклад. Н. М. Корисько. Київ : ДАККіМ, 2003.
4. Винкельхаус М. Танцюємо по максимуму: посібник зі спортивного танцю для танцюристів-практиків. Київ, 2009.
5. Все про танець : довідник / уклад.: А. Є. Коротков, А. П. Тараканова. Кіровоград, 2000.
6. Голдрич О. С. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю. Львів : Сполом, 2006.
7. Гончаренко Ю. В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посіб. Запоріжжя, 2011.
8. Дени Г., Дассвиль Л. «Всі танці» . (2 вид.) Україна, 1987.
9. Колногузенко Б. Види мистецтв та хореографії. Харків : ХДАК, 2014.
10. Колногузенко Б. Сучасний танець та методика його викладання. Харків: Слово, 2015.
11. Колногузенко Б. Хореографічне мистецтво. Зб. статей. Харків : ХДАК, 2008.
12. Лисенко А. О. Спортивні танці (європейська програма) : навч. посіб. Харків, 2020.
13. Луценко Л. С. Хореографічна підготовка в акробатичному рок-н-ролі. Харків., 2001.
14. Мищенко В. А Спортивні бальні танці для початківців. Харків : Синтекс, 2003.
15. Мур А. Бальні танці: 100 діаграм квікстепу, вальсу, фокстроту, танго та інших танців. Астрель, 2004
16. Рехвіашвілі А. Ю., Білаш О. С. Мистецтво балетмейстера : навч. посіб. Київ : КНУКіМ, 2017.
17. Станішевський Ю. Балетний театр України: 225 років історії. Київ, 2003.
18. Станішевський Ю. Національний академічний театр опери та балету України імені Тараса Шевченка: історія та сучасність. Київ, 2002.
19. Туркевич В. Д. Хореографічне мистецтво України у персоналіях: бібліографічний довідник. Київ, 1999.
20. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. К. : Альтерпрес, 2005.
21. Чепалов О. І. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст. : моногр. Харків : ХДАК, 2007.
22. Шабаліна О. М. Пластичність. Мова. Тіло: монографія. Харків : ХДАК, 2018.
23. Шариков Д. І. Contemporarydance у балетмейстерському мистецтві. Київ : КіМУ, 2010.
24. Шариков Д. І. Класифікація сучасної хореографії. Київ, 2008.
25. Шариков Д. І. Теорія, історія та практика сучасної хореографії. Генезис і класифікація сучасної хореографії – напрями, стилі, види : монографія. Київ, 2010.
26. Alex Moore «Ballroom Dancing», 11th Edition England. Published by Routledge, 2021.
27. Laird W. W. Technique Of Latin Dancing: Published by International Dance Publications, 1998.
28. Walter Laird «Laird Technique of Latin Dancing» England.Chapman Graphics, year: 2014.

Інформаційні ресурси

29. Бібліотека Харківської державної академії культури: сайт. – Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/>
30. Репозиторій ХДАК. – Режим доступу: <https://repository.ac.kharkov.ua/home>
31. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського: сайт. – Режим доступу: <http://mtlib.org.ua/>
32. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка: сайт. – Режим доступу: <https://korolenko.kharkov.com/>
33. Вікіпедія : вільна енциклопедія [Електронний ресурс] // <http://ru.wikipedia.org/wiki>

Освітня програма «КЛАСИЧНА ХОРЕОГРАФІЯ»

Творчий конкурс передбачає оцінювання підготовленості вступника на основі демонстрації ним своїх творчих здібностей з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання, вміння і навички для подальшої творчої діяльності в галузі хореографічного мистецтва.

Вступники, які обрали освітню програму Класична хореографія, повинні мати специфічні творчі здібності, виявити відповідну фахову придатність, володіти професійними навичками виконання класичного танцю; виявляти обізнаність в термінології і літературі за фахом, володіти необхідними знаннями в галузі суміжних мистецтв.

Під час випробування вступник повинен виявити

Знання:

- позицій рук, ніг, положень голови, корпусу, назв рухів класичного танцю, поз класичного танцю (малі та великі пози croisee, efface та ecartee), I, II, III port de bras, temps lie par terre, а також temps lie з port de bras, пози arabesques;
- особливості створення та виконання форм різних форм класичної хореографії;
- послідовність вправ класичного ехерсісе біля станка та на середині зали та методику їх виконання;
- різновиди та методику виконання allegro;
- творчості провідних театральних установ України та світу; назви провідних хореографічних конкурсів, фестивалів України та світу;
- творчої діяльності зарубіжних балетмейстерів-експериментаторів ХХ ст.: Ж. Баланчіна, Р. Петі, М. Бежара; провідних балетмейстерів балетного театру України: І. Чістякова, В. Вронського, А. Шекери, Г. Майорова; сучасних балетмейстерів та провідних танцівників балетних театрів України та Західної Європи; балетних композиторів ХІХ-ХХ ст.;
- фізичних даних, необхідних танцівникам; літератури з хореографії; основних вимог до керівника хореографічного колективу; загальної характеристики аматорського хореографічного мистецтва та його значення; значення хореографічного мистецтва в естетичному вихованні.

Уміння:

- продемонструвати наявність необхідних професійних даних (виворітність, танцювальний крок, гнучкість та еластичність м'язів, суглобів ніг, рук та корпусу);
- методично грамотно, технічно, емоційно виразно та стилістично вірно виконувати танцювальні рухи класичного танцю; координувати рухи ніг та рук;
- надати інформацію про творчу діяльність видатних хореографів класичного танцю та діяльність професійних труп класичного танцю, розповісти про найбільш відомі хореографічні заходи України та світу;
- надати точні назви відомих балетних спектаклів, назвати їх постановників та композиторів, охарактеризувати особливості творчої діяльності видатних хореографів, виконавців класичного танцю минулого часу та сьогодення та їх вплив на розвиток світового танцювального мистецтва;
- логічно та послідовно викласти інформацію, охарактеризувати особливості професійного та аматорського хореографічного мистецтва, аргументовано пояснити особистий вибір професії хореографа.

Наявність навичок:

- виконання основних хореографічних рухів, зазначених у цій програмі;
- володіння професійною термінологією.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Вступне випробування проходить у два етапи: демонстрація танцювального етюду та колоквиум.

Воно спрямоване на визначення виконавських здібностей вступника та знань основ теорії та історії хореографічного мистецтва.

Визначення виконавських здібностей та професійних даних відбуватиметься у формі перегляду комісією танцювального етюду, запропонованого вступником. Етюд може складатись з фрагментів концертних хореографічних номерів, рухів класичного танцю та їх комбінування, жіночих та чоловічих танцювальних обертів, фрагментів відомих балетних варіацій. Етюд вступник готує самостійно, заздалегідь, формуючи його композицію за власним бажанням. Тривалість танцювального етюду повинна сягати від 1 хвилини до 1 хвилини 30 сек. вступник самостійно обирає жанр та національність, на основі якої буде створено етюд. Наявність музичного супроводу є обов'язковою умовою, музичний супровід повинен бути записаний на USB-носії, телефон або інший пристрій, що може зберігати та/або транслювати файли з розширенням mp3.

Колоквиум (бесіда з метою оцінки знань) за темою «**Основи теорії та історії хореографічного мистецтва**» передбачає перевірку загальнокультурного та теоретичного рівня підготовки абітурієнтів, а саме:

- знань історії та сьогодення класичного танцю;
- знань хореографічного мистецтва сучасності;
- знань аспектів хореографічної освіти.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка виставляється за 200-бальною шкалою оцінювання за вступне випробування: виконання танцювального етюду – максимум 150 балів; колоквиум «Основи теорії та історії хореографічного мистецтва» – максимум 50 балів.

Структура оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників

Структура оцінки за виконання танцювального етюду

№	Основні завдання першої частини випробування	Кількість балів
1.	Професійні фізичні дані	1-20
2.	Акторська виразність та емоційність виконання	1-30
3.	Виконання танцювального етюду з класичного/народно-сценічного танцю	1-70
4.	Демонстрація танцювальної техніки (в структурі етюду та/або окремо)	1-30
Максимальна кількість балів		150

Структура оцінки колоквиуму

«ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА»

№	Основні знання та вміння, які перевіряються під час другої частини випробування	Кількість балів
1.	Знання історії хореографічного мистецтва	1-25
2.	Знання елементарної теорії хореографічного мистецтва	1-25
Максимальна кількість балів		50

Вступники, які отримали під час випробування **менше 124 балів**, до участі в конкурсі щодо зарахування на навчання не допускаються.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Рівень	Критерії оцінювання	Бали	Максимальна кількість
Виконання танцювального етюду			
Високий	Виявляє методичну досконалість, віртуозну техніку та емоційну виразність у танці. Має високий рівень виконавської майстерності, блискуче володіє практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу за наявності достатніх професійних фізичних даних. Вступник демонструє високий рівень емоційної виразності відповідно до розробленого хореографічного образу.	136 – 150	150
Достатній	Вступник добре володіє практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу. Виявляє методичність, але має середню технічність виконання основних рухів. Має неповні професійні фізичні дані. Виявляє посередню емоційну виразність, подекуди втрачаючи увагу під час розкриття хореографічного образу.	124 – 135	
Посередній	Вступник допускає неточності в техніці та методиці виконання рухів. Має недостатні професійні фізичні дані. Виявляє посередню емоційну виразність, часто втрачаючи увагу під час розкриття хореографічного образу.	101 – 123	
Недостатній	Вступник не володіє методикою та технікою виконання рухів. Професійні фізичні дані відсутні. Емоційної виразності, необхідної для розкриття хореографічного образу не має.	1 – 100	
Колоквіум			
Високий	Вступник вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу. Виявляє високі знання теорії та історії хореографічного мистецтва. Вірно використовує професійну термінологію.	43 – 50	50
Достатній	Вступник в цілому виявляє достатні знання теорії та історії хореографічного мистецтва, проте допускає незначні помилки у професійних формулюваннях та визначеннях.	36 – 42	
Посередній	Вступник виявляє слабкі знання з теоретичного та практичного матеріалу творчого конкурсу, що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень. Допускає значні помилки у формулюваннях та визначеннях.	24 – 35	
Недостатній	Вступник має фрагментарні знання теорії та історії хореографічного мистецтва, низький загальнокультурний рівень. Не володіє професійною термінологією.	1 – 23	

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури: сайт. – Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/>
2. Репозиторій ХДАК. – Режим доступу: <https://repository.ac.kharkov.ua/home>
3. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського: сайт. – Режим доступу: <http://mtlib.org.ua/>
4. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка: сайт. – Режим доступу: <https://korolenko.kharkov.com>